

DIENOS ŽINIOS

Nr. 38

Glasenbach, 1947 m. kovo 25

DILIETINIO KARO GRAIKIJOJE PRIEŽASTIS

Tie, kurie nežino kas dedasi Graikijoje, galvoja, kad ten vyksta paprastas pilietinis karas, paprasta kova tarp dviejų skirtingų pažiūrų, partijų arba kaip komunistai sako "liaudis kovoja prieš fasisitinį režimą". Bet jei išsigilini ir padėti, dalykai pasirodo visai kėtokioje šviesoje. Vienas iš sverbiausių šiandien rusų norų paimiti Dardanelio sąsiauri po savo kontrole. 1833 metais rusai turėjo atsistiekyti nuo Unkiar Skelesi sutarties, pagal kuria jų laivynas galėjo praeiti Dardanelius, rusai nenurimsta ieškodami būdų atstumti vakarų valstybes tolyn nuo sąsiaurio, kad jie patys vieni galėtų valdyti šiuos "vartus".

Šiandien mes esame liudininkais naujo rusų bandymo. Jau per pasikalbėjimus su Hitleriu 1940 m. lapkričio 9 d. Molotovas bandė išsiskirti Dardanelius, paskui per Potsdamo Konferenciją šis klausimas buvo iš naujo paklotas ant stalo ir tada buvo pažadėta artimiausiu laiku Montreux sutartį peržiūrėti. Sovietai šį klausimą stengėsi sureguliuoti tarpusavy "draugiškai" su turkais. Tačiau turkai nesutiko derėtis, jei prie stalo nesėdės anglai ir amerikiečiai. Nuo tada rusai pamatė, kad jiems bus sunku paimiti Dardanelius po savo kontrole. Jie pradėjo ieškoti kitų kelių išeiti į Viduržemio jūrą. Jei negalima sąsiauri pereiti, tai jie sumanė jį apseiti iš užpakalio, užgrobianč doli Graikijos teritorijos ir tokiu būdu išeiti į Egejos jūrą.

Šiandien visiems turi būti aišku, kad Graikijos įvykiai yra ne kas kita, kaip kovos dėl Dardanelių sąsiaurio tase. Graikai tai supranta ir štai kodėl gina savo nepriklausomybę, nes viena karta išleis rusus, būtų galos jų laisvei.

Moskva tiesioginiškai negali vesti kovą graikų teritorijoje, nesukeldama tarptautinio konflikto. Šią misiją jie pavedė atlikti savo satelitams Balkanuose, iš kurių Albanija ir Bulgarija anksčiau buvo Hitlerio ištikimos sąjungininkės. Tačiau nei jugoslavi, nei bulgarai, nei albanai negali atvirai stoti kovon su graikais, nerizikuodami, kad konfliktas neišsikištų anglo-saksai. Kremlius sugelvojo imtis pilietinio karo metodu, kad po vedinamųjų sukilėlių priedanga, albanų, jugoslavų ir bulgarų komunistai galėtų vesti kovą, bandydami nuvesti Atenų vyriausybą ir pastatyti prokomunistiską, kuri pasiduos Maskvos įtakai ir užleis Makedoniją sovietams.

Šis manevras yra vedamas marš. Tito, kuris klausio Maskvos išsakymų, o jam padeda albanų komunistų vadas E. Hodža ir bulgarų komunistų vadas Dimitrovas.

Kiekvienoje iš šių trijų valstybių teritorijoje yra apmokymo stovyklos, kuriose graikų komunistai supažindinami su kovos metodais pilietiniame kare, ginklų apmūnėvimo ir ginklus.

Komunistai žino, kad jiems nugalėti Atenų vyriausybės kariuomenę nepavyks, bet jei pavyktų šioje provincijoje sukelti anarhiją, tai tas būtų Jugoslavijai ir Bulgarijai prieštastimi išsikisti su savo kariuomene, tvirtinant, kad jos norinčios Makedonijoje įvesti tvarką, nes nuo tokios padėties jų karstams grėsiąs pavojus. O kad jų kariuomenė išngtų į Makedoniją, neleidžiant kiti pasiekti Egejos jūrą.

Taip Graikija negalėtų ilgai dvynti ir vieną dieną anksčiau ar vėliau patektų visai į Maskvos narus ir tada anglai būtų išstumti iš Graikijos ir sovietai galėtų savo hegemoniją išplėsti ant viso Balkanų pae-

~~IS MASKVOS KONFERENCIJOS~~ Bevino apsilankymas pas Stalina

Anglijos užs. reikalų ministro Bevinas pirmadienį apsilankė pas Staliną. Apie jų pasikelbėjimo turinį nieko naskelbiama. Oficialiai buvo paskelbta, kad tai yra mandagumo vizitas. Anglų korespondentai tačiau galvoja, kad jų pasikelbėjimas lietė kasdienines temas. Problemos, kurios šiuo metu labiausiai Staliną domina yra: 1) kaip laikysis britai amerikiečių vedamos politikos užgnieuzti komunizmo pasaulyje atžvilgiu, 2) informacijos apie prancūzų - anglų sutartį ir 3) nuomonių pasikeitimas dėl Vokietijos konferencijos. Bevinas iš savo pusės, manoma, užklausė apie britų - sovietų sutarties pasikeitimus ir apie tarptautinio bendra darbavimo atstatymo galimumus.

Prieš ministrų posėdį, kuris turėsias įvykti šiandien, pažymėtina tik vienas įvykis Maskvos konferencijoje. Tai jugoslavų reikalavimas iš Austrijos 150 mil. dol. reparacijų. Ši reikalavima patiekė sovietų atstovės. Tačiau vakarų valstybių atstovai pakartotinai šį reikalavimą atmėtė. Potsdamo konferencijoje jau buvo nutarta, kad Austrijai nereikės mokėti reparacijų.

SLAPTIEJI JALTOS IR POTSDAMO KONFERENCIJOS P U N K T A I .

Anglijos valstybės sekretorius Mac Neil Zem. Rumuose pareiškė, kad Jaltos didžiųjų trijų konferencijoje buvo priimtas slaptas susitarimas, pagal kuri vokiečių karo belaisviai gali būti panaudoti reparacijų atlyginimui. Be to jis pareiškė, kad netrukus bus išleista Beltaji knyga, kurioje bus išsiaiškinti idėjų slaptieji Potsdamo ir Jaltos konferencijų susitarimai.

AKCIJA PRIEŠ KOMUNISTUS JAV

Prezidento iškymas apvalyti valdiškas įstaigas nuo priešvalstybinio elemento buvo abiejų parlamentų rumų atstovų priimtas su pritarimu. Nors šis iškymas ličio visų totalitarinių organizacijų-komunistų, fašistų ar kitokių - narius, tačiau pirmoje eilėje tas nukreipta prieš komunistus, kurie turi būti išjungti iš oficialaus Amerikos gyvenimo. Atskiri slugsniai netgi reikalauja komunistų partijos JAV uždraudimo ir sudaromi tuo reikalu projektai.

MORALIS SMUKIMAS PABEGELIŲ STOVYKLOSE

Danų laikraščiai skundžiasi dėl nežmoniškai žemos moralės vokiečių stovyklose Danijoje.

Tarp šių pabėgėlių didolė dalį sudaro moterys ir tik mažą dalis vyrų. Yra nustatyta, kad vienas 17 metų vaikiną vienoje šių stovyklų yra 45 vaikų tėvas. Nors danų vyriausybė stengiasi griežtai stovyklas apsaugoti, bet danams vis dar pavyksta prieiti prie vokiečių moterų. Danai, kurie buvo pagauti pas vokiečių moteris, yra priverčiami mokėti už vaikų išleikimą.

T r u m p a i

Anglijos valdininkų sąjunga prikiša karo ministerijos priešžvalgibiui skyrui, kad šeši valdininkai to skyriaus išekymu yra atleisti už komunistinį veikimą.

-Indijoje vis dar vyksta smarkios kovos tarp atskirų tikybų šalininkų.
-JAV atstovų rumų imigracijos tarybos pirmininkas pasisakė prieš DP imigracijos į JAV padidinimą.

-Vienas japonų kapitonas, kuris 1943 m. po laivo katastrofos išsigelbėjo ir slapstėsi vienoje salelėje, buvo suimtas. Jis tik po suėmimo sužinojo, kad karo jau pasibaigė.

-Vengrijos premjeras sutiko su keiriuju bloko reikalavimu praveisti naujus rinkimus. Jie įvyks gegužės mėnesį.

-Berlyne pastebima vėnėrių ligų epidemija. Kas 67-tas berlinietis serga sifeliu. Ligoniai yra daugiausia tarp 17-18 mt. amžiaus.

-Anglų zonoje Austrijoje įvedama priverčiama darbo tarnyba anglų zonoje gyvenantiems DP.

-Stalinas paskelbtas Rumunijos garbės piliečiu. Višinskis apdovanotas aukštu Rumunijos ordinu.

=====

Dienraštis leidžias Spaudos Darb. Kolektyvas. Ats. red. M. Saltėnis

=====